

Gemeenteraad

Zitting van 24 november 2020
Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

2020_RAAD_00055 - Strategische Mobiliteitsvisie "Steenwijkerland duurzaam in beweging" - besluitvormen

Overlegd met

Inge Meindertsma, Gert Ekkelenkamp en Rob Tax

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

T. Bijl

Samenvatting

In mei 2019 zijn wij gestart met het opstellen van de Strategische Mobiliteitsvisie. Deze valt onder het bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland en heeft veel raakvlakken met het bestuursprogramma Duurzaam. Het opstellen van de visie is gebeurd in 4 stappen:

1. Inventarisatie;
2. Uitgangspunten en ambities;
3. Opstellen Mobiliteitsvisie en Mobiliteitsagenda;
4. Besluitvorming.

Deze stappen zijn doorlopen samen met vertegenwoordigers van diverse buurt-, wijk-, dorps- en ondernemersverenigingen alsmede andere belanghebbenden en geïnteresseerden.

Op 3 december 2019 hebben wij de uitgangspunten en ambities vastgesteld voor de Strategische Mobiliteitsvisie. Hierover hebben wij u door middel van een informatienota geïnformeerd. Op 25 februari 2020 hebben wij de concept Strategische Mobiliteitsvisie vrijgegeven voor inspraak. Inmiddels hebben wij de Strategische Mobiliteitsvisie en Mobiliteitsagenda zover gereed dat wij die ter besluitvorming aan uw gemeenteraad kunnen voorleggen (zie bijlage 1). In de Strategische Mobiliteitsvisie maken wij onderscheid in de volgende 4 kernopgaves:

1. Duurzaam Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan een duurzame ontwikkeling;
2. Aantrekkelijk Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan prettig wonen en ondernemen;
3. Gastvrij Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan de aantrekkelijkheid van het bezoeken van onze gemeente;
4. Steenwijkerland in de regio: de regionale componenten van ons mobiliteitsbeleid. Hierbij gaat het om zaken die we uitsluitend op regionaal niveau kunnen bereiken.

Voor de vier kernopgaves zijn in de Mobiliteitsagenda projecten en activiteiten benoemd die naar onze mening nodig zijn om te komen tot een duurzame mobiliteit in onze gemeente. We zetten in op efficiënte, gezonde en duurzame oplossingen. We richten ons daarbij op 6 thema's:

1. Fiets- en wandelgemeente. Fietsen en lopen zijn duurzame vormen van mobiliteit die bijdragen aan gezondheid en vitaliteit. We gaan aan de slag met het investeren in:
 - o doorfietsroutes en recreatieve fietsroutes;

- fietsenstallingen;
 - looproutes en toegankelijkheid;
 - promotie van het fietsen en lopen.
2. Transfers voor recreanten en toeristen. Op deze transfers geven we invulling aan de plannen met betrekking tot smart mobility en smart hospitality. Bezoekers kunnen daar hun auto parkeren en opladen. Er worden duurzame vervoersmiddelen aangeboden en er wordt informatie verstrekt over de mogelijkheden in het gebied. Vanaf transfers kunnen toeristen gaan wandelen, fietsen, varen. Het concept van de transfers en de meest geschikte locaties daarvoor gaan we uitwerken met alle betrokkenen en belanghebbenden.
 3. Basismobiliteit. In gebieden die niet worden ontsloten door het gewone openbaar vervoer zijn aanvullende mobiliteitsvoorzieningen nodig. We willen het knooppuntenmodel en kernnet openbaar vervoer realiseren in combinatie met transfers, vervoer over water en smart mobility. Deelauto's, buurtbussen, vrijwilligersvervoer of andere mobiliteitsconcepten gaan daarin ook een rol spelen.
 4. Werkgeversaankpak. In samenwerking met bedrijven en ondernemers willen wij het aantal woon-werk- en bedrijfsverplaatsingen verduurzamen. We gaan hier zelf als grote werkgever ook mee aan de slag.
 5. Pilots. De komende periode willen we graag innovatieve pilots op het gebied van duurzame mobiliteit uitvoeren. Wij gaan uitzoeken hoe we deze pilots concreet inhoud kunnen geven.
 6. Waterstof. We ondersteunen het initiatief voor het realiseren van een waterstof-tankstation op Eeserwold.

Er moet veel gebeuren om de visie tot uitvoering te brengen. Niet alles kan tegelijk, zeker niet in deze financieel onzekere tijden. Daarom onderkennen wij, mede op basis van Het Hernieuwd Perspectief, in de Mobiliteitsagenda projecten en activiteiten die naar onze mening prioriteit hebben. En waarvan de kosten al zijn gedekt. Daarnaast is er een reservelijst met projecten en activiteiten.

Beschrijving

Inleiding

In de huidige collegeperiode zijn en worden in de gemeente Steenwijkerland diverse projecten gerealiseerd en activiteiten uitgevoerd die bijdragen aan duurzame mobiliteit in Steenwijkerland. Wat echter nog ontbreekt is een overkoepelende visie om te komen tot duurzame mobiliteit in de gemeente. In mei 2019 is daarom binnen het bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland gestart met het opstellen van de Strategische Mobiliteitsvisie. De visie heeft veel raakvlakken met het bestuursprogramma Duurzaam. Het opstellen gebeurt in 4 stappen:

1. Inventarisatie;
2. Uitgangspunten en ambities;
3. Opstellen Mobiliteitsvisie en Mobiliteitsagenda;
4. Besluitvorming.

Op 3 december 2019 hebben wij de uitgangspunten en ambities vastgesteld voor de Strategische Mobiliteitsvisie. Hierover hebben wij u door middel van een informatienota geïnformeerd. Op 25 februari 2020 hebben wij de concept Strategische Mobiliteitsvisie vrijgegeven voor inspraak. Inmiddels hebben wij de Strategische Mobiliteitsvisie inclusief Mobiliteitsagenda zover gereed dat wij die ter besluitvorming aan de gemeenteraad kunnen voorleggen. In de Strategische Mobiliteitsvisie maken wij onderscheid in de volgende vier kernopgaves:

1. Duurzaam Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan een duurzame ontwikkeling;
2. Aantrekkelijk Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan prettig wonen en ondernemen;

3. Gastvrij Steenwijkerland: de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan de aantrekkelijkheid van het bezoeken van onze gemeente;
4. Steenwijkerland in de regio: de regionale componenten van ons mobiliteitsbeleid. Hierbij gaat het om zaken die we uitsluitend op regionaal niveau kunnen bereiken.

Voor de vier thema's zijn in de Mobiliteitsagenda projecten en activiteiten benoemd die naar onze mening nodig zijn om te komen tot een duurzame mobiliteit in onze gemeente en passen binnen het kader van Het Hernieuwd Perspectief. We zetten in op efficiënte, gezonde en duurzame oplossingen. We richten ons daarbij op 6 thema's:

1. Fiets- en wandelgemeente. Fietsen en lopen zijn duurzame vormen van mobiliteit die bijdragen aan gezondheid en vitaliteit. We gaan aan de slag met het investeren in:
 - o doorfietsroutes en recreatieve fietsroutes;
 - o fietsenstallingen;
 - o looproutes en toegankelijkheid;
 - o promotie van het fietsen en lopen.
2. Transfers voor recreanten en toeristen. Op deze transfers geven we invulling aan de plannen met betrekking tot smart mobility en smart hospitality. Bezoekers kunnen daar hun auto parkeren en opladen. Er worden duurzame vervoersmiddelen aangeboden en er wordt informatie verstrekt over de mogelijkheden in het gebied. Vanaf transfers kunnen toeristen gaan wandelen, fietsen, varen. Het concept van de transfers en de meest geschikte locaties daarvoor gaan we uitwerken met alle betrokkenen en belanghebbenden.
3. Basismobiliteit. In gebieden die niet worden ontsloten door het gewone openbaar vervoer zijn aanvullende mobiliteitsvoorzieningen nodig. We willen het knooppuntenmodel en kernnet openbaar vervoer realiseren in combinatie met transfers, vervoer over water en smart mobility. Deelauto's, buurtbussen, vrijwilligersvervoer of andere mobiliteitsconcepten gaan daarin ook een rol spelen.
4. Werkgeversaanpak. In samenwerking met bedrijven en ondernemers willen wij het aantal woon-werk- en bedrijfsverplaatsingen verduurzamen. We gaan hier zelf als grote werkgever ook mee aan de slag.
5. Pilots. De komende periode willen we graag innovatieve pilots op het gebied van duurzame mobiliteit uitvoeren. Wij gaan uitzoeken hoe we deze pilots concreet inhoud kunnen geven.
6. Waterstof. We ondersteunen het initiatief voor het realiseren van een waterstoftankstation op Eeserwold.

Er moet veel gebeuren om de visie tot uitvoering te brengen. Niet alles kan tegelijk, zeker niet in deze financieel onzekere tijden. Daarom onderkennen wij, mede op basis van Het Hernieuwd Perspectief, in de Mobiliteitsagenda projecten en activiteiten die naar onze mening prioriteit hebben. En waarvan de kosten grotendeels al zijn gedekt (zie ook onderdeel financiële toelichting). Daarnaast is er een reservelijst met projecten en activiteiten.

De totstandkoming van de Strategische Mobiliteitsvisie heeft in nauwe afstemming plaatsgevonden met andere plan- en visievorming in/voor de gemeente Steenwijkerland: omgevingsvisie, visie Recreatie en Toerisme, duurzaam en bereikbaar toerisme, bidbook 'Land van Weerribben en Wieden', Toekomstvisie Giethoorn, Bereikbaarheidstafel Regio Zwolle (BRZ), andere sporen binnen het programma Duurzaamheid, etc.

Ten slotte heeft afstemming plaatsgevonden met diverse stakeholders, college en gemeenteraad (zie communicatie).

Voorstel

Voorgesteld wordt om de Strategische Mobiliteitsvisie "Steenwijkerland duurzaam in beweging" inclusief Mobiliteitsagenda en Reactienota vast te stellen.

Argumenten

1. Het opstellen van de Strategische Mobiliteitsvisie is een afspraak uit het coalitieakkoord;
2. De Strategische Mobiliteitsvisie draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, werken en te bezoeken;
3. De Strategische Mobiliteitsvisie past binnen het kader van het Hernieuwd Perspectief;
4. De keuze voor maatregelen en activiteiten in de Mobiliteitsagenda zijn ook beschouwd in het kader van het Hernieuwd Perspectief;
5. Er heeft extern en intern brede afstemming plaatsgevonden over de inhoud van de Strategische Mobiliteitsvisie;
6. Er heeft inspraak plaatsgevonden op de conceptversie van de Strategische Mobiliteitsvisie. Naar aanleiding van de inspraak is een aantal aanpassingen doorgevoerd in de Strategische Mobiliteitsvisie, zie bijlage 2 "Reactienota".

Kanttekeningen en risico's

- Als college zijn wij ambitieus, maar ook realistisch. In de concept Strategische Mobiliteitsvisie die wij in februari 2020, voorafgaand aan de intrede van het coronavirus, hebben vrijgegeven voor inspraak stond een langere lijst met projecten en activiteiten die wij wilden uitvoeren en passend bij onze ambities. Als gevolg van de nieuwe werkelijkheid, mede als gevolg van het coronavirus, hebben wij de lijst met projecten en activiteiten nog een keer kritisch beschouwd, mede vanuit het Hernieuwd Perspectief. Naar aanleiding daarvan hebben wij de lijst met projecten en activiteiten opnieuw ingedeeld, namelijk in projecten en activiteiten die wij willen en kunnen uitvoeren en projecten en activiteiten die wij op een zogenaamde reservelijst hebben gezet. Wanneer zich kansen voordoen om projecten of activiteiten van de reservelijst toch te realiseren, door bijvoorbeeld subsidie(s), zullen wij daarover op dat moment besluiten op basis van een onderbouwde afweging.
- Naast dat we als college realistisch zijn, staan we ook voor het algemeen publieke belang. We realiseren ons, dat we daarmee niet altijd volledig tegemoet kunnen komen aan alle inspraakreacties. Continue maken wij een afweging tussen het aantrekkelijk houden van wonen, werken en bezoeken van Steenwijkerland binnen de gestelde wettelijke en financiële kaders. Een punt van discussie bij het opstellen van de Strategische Mobiliteitsvisie betrof de transfers. De wijze waarop wij transfers en smart mobility gaan inzetten in onze gemeente zullen wij in samenwerking met alle betrokkenen verder uitwerken. De essentie daarbij is dat naast het beter afwikkelen van bezoekersstromen, bedrijven de gelegenheid krijgen met de nieuwste technieken en data kansen te benutten voor ontwikkeling van hun toeristisch product.
- Wij zien naast het punt over de nieuwe werkelijkheid geen bijzondere risico's.

Duurzaamheid en social return

Duurzaamheid. De Strategische Mobiliteitsvisie valt onder het bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland, maar heeft veel raakvlakken met het bestuursprogramma Duurzaam en heeft tot doel te komen tot duurzame mobiliteit in de gemeente Steenwijkerland.

Social return. Dit is voor de Strategische Mobiliteitsvisie zelf niet aan de orde. Bij de uitwerking en realisatie van de projecten en activiteiten uit de Mobiliteitsagenda wordt per project of activiteit beschouwd of en hoe social return een plek krijgt.

Financiële toelichting

Het is onze ambitie om alle projecten en activiteiten uit de Strategische Mobiliteitsvisie te realiseren of uit te voeren. We zijn echter van mening dat dit gezien de huidige financiële onzekerheden en het Hernieuwd Perspectief niet mogelijk is. Daarom hebben we keuzes moeten maken en heeft de Mobiliteitsagenda de volgende indeling:

1. Projecten en acties die uitgevoerd moeten worden en die al financieel worden gedekt met reeds beschikbare budgetten of volgens specifieke afspraken;

2. Projecten en acties die opgenomen zijn op de reservelijst. Deze projecten en acties willen we tevens graag uitvoeren. Vanwege de huidige financiële onzekerheden moeten we echter keuzes maken. De uitvoering van deze projecten en acties hangt af van de (financiële) ontwikkelingen.

Om de projecten en activiteiten onder punt 1 uit te voeren is geen aanvullende dekking nodig. Een deel van de dekking komt via de regiodeal Zwolle, uit het spoor Smart Mobilty en Smart Hospitality.

De Strategische Mobiliteitsvisie geeft een beeld van onze visie op mobiliteit voor de korte en lange termijn. Een dergelijke visie helpt ons ook om in overleg te treden met andere overheden en andere partners om in samenwerking financiering voor nieuwe projecten te organiseren.

Participatie en communicatie

Participatie vond bij de totstandkoming van dit document als volgt plaats:

1. Wij hebben op 3 momenten inhoudelijk gediscussieerd over de Strategische Mobiliteitsvisie;
2. Op 10 september 2019 is de gemeenteraad tijdens een werkvergadering geïnformeerd over het proces en de stand van zaken;
3. Er waren 3 themabijeenkomsten Mobiliteit. Daarvoor is per bijeenkomst steeds dezelfde groep van circa 60 personen benaderd: buurt-, dorps- en wijk- en ondernemersverenigingen, vertegenwoordigers van G1000 en overige belangstellenden en geïnteresseerden. Gemiddeld waren er 10-15 personen aanwezig;
4. Er zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het OndernemersPlatForm, de Businessclub Steenwijkerland en Stichting Weerribben Wieden;
5. Er was een reactieronde per email voor de leden van het bewonerspanel op een samenvatting van de concept uitgangspunten en ambities. Naar 215 personen is een email uitgegaan. Er hebben 34 personen gereageerd;
6. Er heeft interne afstemming en overleg plaatsgevonden met collega's die bezig zijn met de Omgevingsvisie, Duurzaam Bereikbaar Toerisme, Visie Giethoorn en Visie Recreatie en Toerisme.

Inspiraak:

Op het concept van de Strategische Mobiliteitsvisie heeft inspraak plaatsgevonden van 26 februari tot en met 25 maart 2020. Er zijn 4 inspraakreacties ingediend. Naar aanleiding van die inspraakreacties is een aantal aanpassingen in de Strategische Mobiliteitsvisie doorgevoerd. In het document "Reactie op Strategische Mobiliteitsvisie Steenwijkerland duurzaam in beweging" (zie bijlage 2) zijn de inspraakreacties opgenomen en is beschreven wat de reactie van de gemeente is.

Corona

De beperkingen als gevolg van het coronavirus leiden tot ander mobiliteitsgedrag. Dat is nu merkbaar en zal naar verwachting ook op langere termijn consequenties hebben voor mobiliteit. Wij monitoren of de veranderingen in de mobiliteit aanleiding zijn om onze ambities en uitgangspunten te herzien en/of de Mobiliteitsagenda daarop aan te passen.

Uitvoering en planning

De projecten en activiteiten uit de Mobiliteitsagenda betreffen de periode 2021 tot en met 2030 en zijn per jaar ingedeeld. Voor een deel van de projecten en activiteiten staat de uitvoering vast vanwege subsidies die zijn toegekend.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit om de Strategische Mobiliteitsvisie "Steenwijkerland duurzaam in beweging" inclusief Mobiliteitsagenda en Reactienota vast te stellen.